

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ВІЙСЬКОВО-ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра загальновійськових дисциплін**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри
загальновійськових дисциплін

полковник

Станіслав КОРОЛЬОВ

« _____ » _____ 20____ р.

**МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
для проведення групового заняття 3
з навчальної дисципліни**

«Організація військового зв'язку»

**Модуль №1. Основи управління та організації зв'язку в сухопутних
військах. Засоби та способи організації зв'язку**

**Змістовий модуль 1.4. Загальна характеристика та способи організації
супутникового, радіорелейного, тропосферного зв'язку,
фельд'єгерсько-поштового, сигнального зв'язку**

**Заняття 2. Групове заняття 3. Загальна характеристика та способи
організації фельд'єгерсько-поштового, сигнального зв'язку**

Змістовий модуль 1.4. Загальна характеристика та способи організації супутникового, радіорелейного, тропосферного зв'язку, фельд'єгерсько-поштового, сигнального зв'язку

Заняття 2. Групове заняття 3. Загальна характеристика та способи організації фельд'єгерсько-поштового, сигнального зв'язку

Навчальні групи: навчальні групи 3 курсу військово-юридичного інституту

Час: 90 хв.

Місце: аудиторія НЮУ

Навчальна мета:

Вивчити:

- загальну характеристику та способи організації фельд'єгерсько-поштового, сигнального зв'язку

Виховувати:

- виховувати у курсантів почуття відповідальності за організацію та забезпечення зв'язку в загальновійськових підрозділах, частинах Збройних Сил України

- відповідальність за постійне підтримання засобів зв'язку підрозділу у стані бойової готовності.

Навчальні питання і розподіл часу:

№ з/п	Назва питання заняття	Час/хв
I.	Вступна частина	10
II.	Основна частина	75
	1. Загальна характеристика та способи організації фельд'єгерсько-поштового зв'язку	35
	2. Загальна характеристика сигнального зв'язку	20
	3. Модульний контроль	20
III.	Підведення підсумків групової вправи	5

Навчально - матеріальне забезпечення:

- мультимедійний проектор Inphocus;

- слайди за темою лекції, підготовані за комп'ютерною програмою Microsoft PowerPoint;

Навчальна література:

1. Організація військового зв'язку (В.Г. Шолудько, М.Ю. Єсаулов, О.В. Вакуленко, Т.Г. Гурський, М.М. Фомін). Навчальний посібник. – К.: ВІТІ, 2016 р. – 282 с.
2. Організація військового зв'язку. О.О. Лаврут, С.О. Івко, Б.М. Бойчук, С.В. Давіденко, О.М. Манюк. Інтерактивний посібник. – Л: НАСВ, 2016 р. Режим доступу: <http://manyukoleksandr.esy.es/>.
3. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III. Взвод, відділення, екіпаж.- Київ, Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2016.- 228с.
4. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України Частина II. Батальйон, рота. – Київ, Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2016.-320с.

ЗМІСТ ЗАНЯТТЯ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ

Вступ

Викладач перевіряє наявність курсантів (студентів). Оголошує тему, мету, навчальні питання заняття. Потім у формі письмового опитування перевіряє підготовку студентів до заняття за питаннями:

Варіант 1. Загальна характеристика супутникового зв'язку.

Варіант 2. Способи організації супутникового зв'язку.

Варіант 3. Загальна характеристика радіорелейного зв'язку.

Варіант 4. Способи організації радіорелейного зв'язку.

Варіант 5. Загальна характеристика тропосферного зв'язку.

Варіант 6. Способи організації тропосферного зв'язку.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Загальна характеристика та способи організації фельд'єгерсько-поштового зв'язку

Викладач пояснювально-лекційним методом поетапно подає новий матеріал. Викладання теоретичних питань супроводжується демонстрацією слайдів, навчальних зразків засобів зв'язку. Особливу увагу приділяє поясненню характеристики перспективних способів організації зв'язку.

Потім методом опитування контролює засвоєння курсантами (студентами) викладеного матеріалу і добивається його закріплення, методом творчих рекомендацій спрямовує самостійну роботу курсантів (студентів).

Загальна характеристика фельд'єгерсько-поштового зв'язку

Фельд'єгерсько-поштовий зв'язок (ФПЗ) забезпечує доставку штабам об'єднань, частин, підрозділів, практично необмеженої кількості бойових документів, наказів, розпоряджень, донесень та інших таємних і службових документів, а також постійне спілкування особового складу між собою та з населенням шляхом доставки поштових відправлень в усіх видах бойових дій, при переміщенні та розташуванні військ на місці. Доставка таємної та нетаємної кореспонденції, поштових відправлень здійснюється за допомогою *рухомих засобів зв'язку*, в якості яких використовуються вертольоти, літаки, автомобілі, БТР, мотоцикли.

Рухомі засоби застосовуються для забезпечення фельд'єгерсько-поштового зв'язку з вищестоящим штабом, між пунктами керування підлеглих частин (підрозділів) у всіх видах бойових дій, при пересуванні й розташуванні військ на місці.

При організації ФПЗ необхідно враховувати:

- характер місцевості;
- стан і прохідність рухомих засобів;
- місце знаходження ПУ та посадочних майданчиків;
- необхідність охорони особового складу.

Способи організації фельд'єгерсько-поштового зв'язку

В залежності від умов обстановки, місцевості, від наявності і стану рухомих засобів ФПЗ може бути організовано по напрямках, по кругових маршрутах та по осях.

Напрямок ФПЗ – спосіб організації зв'язку рухомими засобами між двома пунктами управління (командирами, штабами), при якому кореспонденція доставляється по окремому маршруту (рис. 1.1).

Цей спосіб застосовується для організації ФПЗ із з'єднаннями, частинами, що виконують найбільш важливі завдання.

Переваги: забезпечення найбільш швидкої доставки всіх видів таємних та поштових відправлень.

Недолік: потребує великої кількості рухомих засобів і особового складу.

Організація ФПЗ по напрямку знаходить широке застосування в оперативних об'єднаннях.

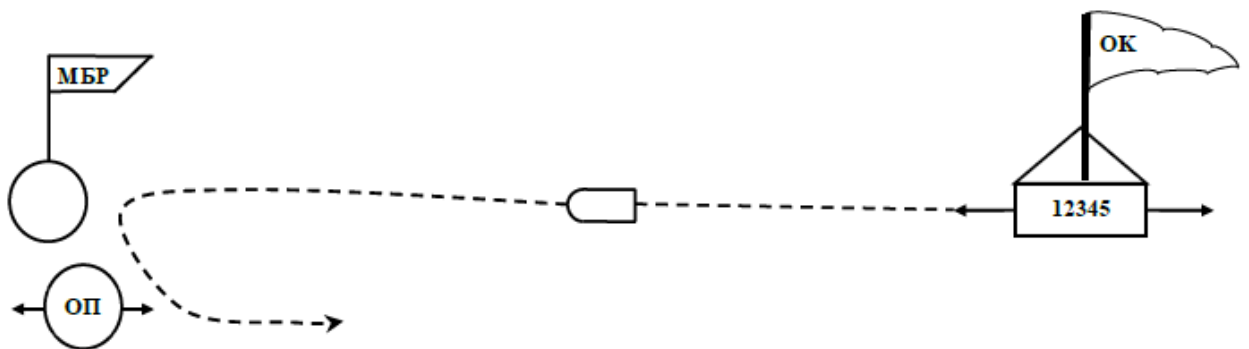

Рис. 1.1. Напрямок ФПЗ

Круговий маршрут ФПЗ – спосіб організації зв'язку рухомими засобами старшого ПУ (командира, штабу) з двома і більше підлеглими ПУ (командирами, штабами), при якому кореспонденція доставляється на ПУ одним рейсом послідовно в залежності від їх розташування на місцевості (маршрути) (рис. 1.2).

Цей спосіб застосовується, як правило, при обмеженій кількості рухомих засобів зв'язку і забезпечує доставку всіх видів відправлень в більш тривалі терміни.

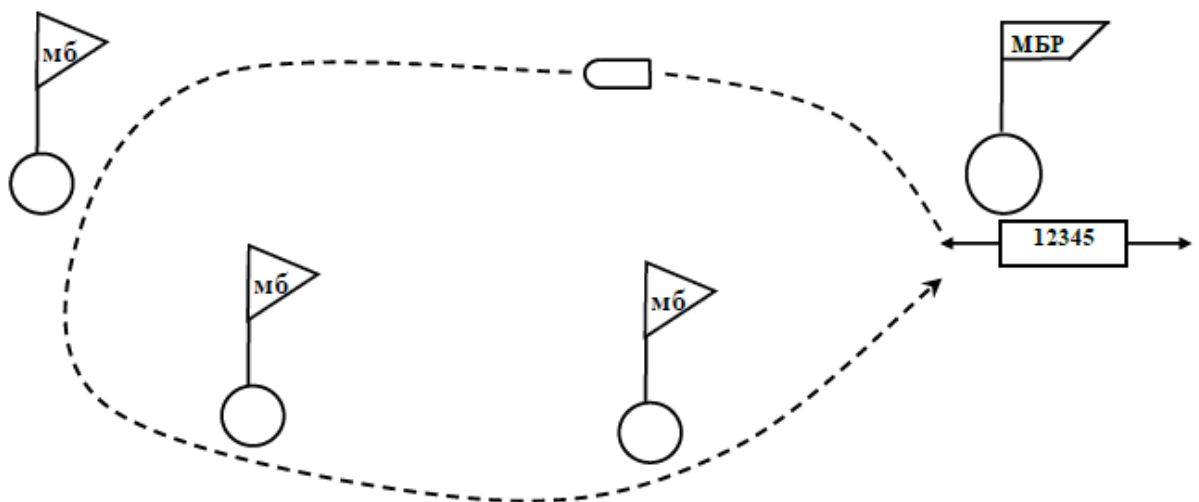

Рис. 1.2. Круговий маршрут ФПЗ

Він зазвичай знаходить широке застосування в з'єднаннях і частинах, а також в оперативному тилу.

Вісь ФПЗ – спосіб організації зв'язку рухомими засобами старшого ПУ (командира, штабу) з двома і більше підлеглими ПУ (командирами, штабами), при якому кореспонденція доставляється через обмінний пункт (ОП), що розгорнутий старшим штабом в районі дислокації підлеглих, а потім від нього за напрямками або круговими маршрутами безпосередньо підлеглим ПУ (рис. 1.3).

Цей спосіб організації ФПЗ застосовується, як правило, з угрупованням військ, що діють на окремих напрямках, або з військами, що знаходяться на значній відстані від головних сил.

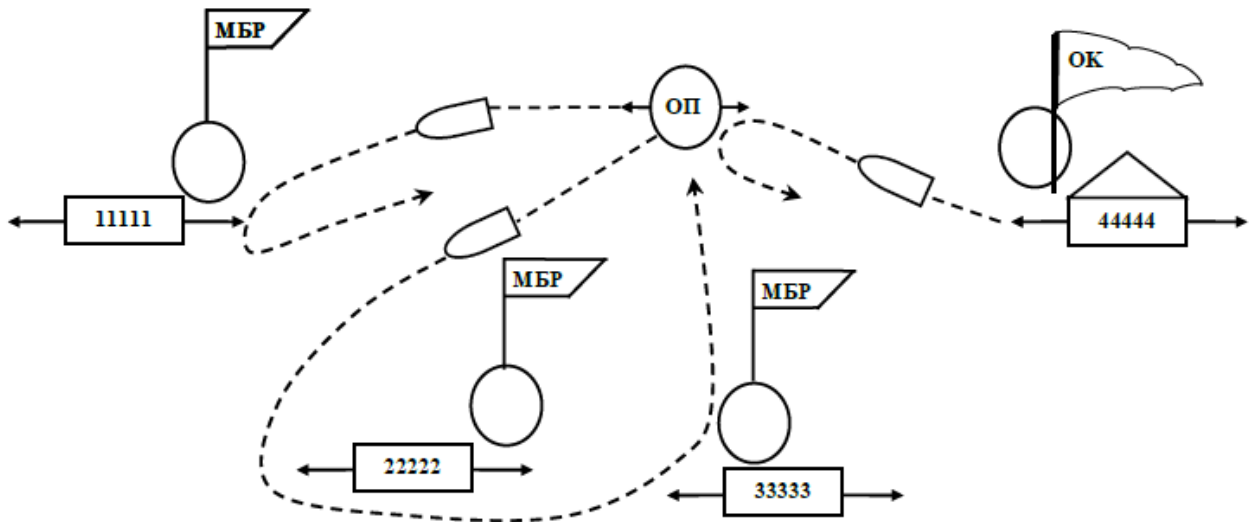

Рис. 1.3. Вісь ФПЗ

Таємні й поштові відправлення доставляються фельд'єгерями (посильними) і військовими листоношами. Рухомі засоби зв'язку користуються правом переважного руху по всіх дорогах і переправах і повинні мати встановлений розпізнавальний знак (пропуск), а фельд'єгері – посвідчення встановленого зразка.

При знаходженні ПУ в русі станція ФПЗ повинна бути готова прийняти всі таємні й поштові відправлення, у тому числі і ті, які доставляють літаками (вертольотами). Із цією метою встановлюється певний порядок позначення станцій ФПЗ.

Порядок адресування всіх видів таємних і поштових відправлень визначається особливими положеннями. Кожному з'єднанню (частині) видається поштовий атестат, призначений для приписки до вузлів і станцій ФПЗ або до підприємств Укрпошти.

2. Загальна характеристика сигнального зв'язку

Викладач пояснювально-лекційним методом поетапно подає новий матеріал. Викладання теоретичних питань супроводжується демонстрацією слайдів, навчальних зразків засобів зв'язку. Особливу увагу приділяє поясненню використання перспективних засобів сигнального зв'язку.

Потім методом опитування контролює засвоєння курсантами (студентами) викладеного матеріалу і добивається його закріплення, методом творчих рекомендацій спрямовує самостійну роботу курсантів (студентів).

Сигнальні засоби зв'язку – світлотехнічні, звукові та візуальні засоби, що призначені для передавання команд та донесень у вигляді раніше обумовлених сигналів.

До сигнальних засобів належать: ліхтарі, сирени, прапорці, вогні, піротехнічні та інші засоби.

В бою та інших видах тактичних дій у низовій тактичній ланці управління, у тому числі і у батальйоні, для передачі команд і повідомлень, для взаємного впізнавання, позначення лінії фронту, забезпечення взаємодії, а також для оповіщення широко застосовуються зорові і звукові сигнальні засоби: ракети сигнальні і освітлювальні патрони, димові шашки, освітлювальні і димові снаряди і міни, сирени, ріжки (труби), свистки і інші прилади.

Для позначення переднього краю наших військ і позначення авіації можуть застосовуватися спеціальні радіотехнічні пристрої (маяки, відповідачі).

3. Модульний контроль

Модульний контроль проводиться у формі письмової летючки по варіантам.

Варіант №1

1. Завдання військового зв'язку.
2. Класифікація засобів радіозв'язку та радіостанцій.

Варіант №2

1. Поняття військового зв'язку та вимоги до нього.
2. Способи організації радіозв'язку.

Варіант №3

1. Принципи організації військового зв'язку.
2. Загальна характеристика радіозв'язку (визначення, що необхідно враховувати при організації радіозв'язку, переваги, недоліки).

Варіант №4

1. Види військового зв'язку.
2. Способи організації супутникового зв'язку.

Варіант №5

1. Роди військового зв'язку.
2. Класифікація радіонапрямків (радіомереж) в залежності від призначення.

Варіант №6

1. Класифікація засобів військового зв'язку.
2. Загальна характеристика транкінгових систем.

Варіант №7

1. Загальна характеристика проводового зв'язку.
2. Режими роботи (способи організації) транкінгового зв'язку.

Варіант №8

1. Способи організації проводового зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики радіостанції Harris RF-7800H-MP.

Варіант №9

1. Загальна характеристика супутникового зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики радіостанції Harris MPR-9600.

Варіант №10

1. Загальна характеристика радіорелейного зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики радіостанції Harris RF-7850M.

Варіант №11

1. Класифікація засобів та ліній військових систем радіорелейного зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики радіостанції Harris RF-7800V-НН.

Варіант №12

1. Способи організації радіорелейного зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики радіостанції транкінгового зв'язку DP-4800.

Варіант №13

1. Загальна характеристика тропосферного зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики радіостанції транкінгового зв'язку DP-4400.

Варіант №14

1. Способи організації тропосферного зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики радіостанції транкінгового зв'язку DP-4600.

Варіант №15

1. Загальна характеристика фельд'єгерсько-поштового зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики польового телефонного апарата ТА-57.

Варіант №16

1. Способи організації фельд'єгерсько-поштового зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики польового телефонного апарата ТА-01.

Варіант №17

1. Загальна характеристика сигнальних засобів.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики польового телефонного апарата ЦТА-04.

Варіант №18

1. Поняття військового зв'язку та вимоги до нього.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики польового телефонного комутатора П-193М.

Варіант №19

1. Завдання військового зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики цифрової автоматичної комутаційної системи К-201.

Варіант №20

1. Принципи організації військового зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики телекомунікаційного комплексу ТК-1.

Варіант №21

1. Види військового зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики легкого польового кабелю П-274М.

Варіант №22

1. Роди військового зв'язку.
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики радіорелейної станції Р-450.

Варіант №23

1. Загальна характеристика радіозв'язку (визначення, що необхідно враховувати при організації радіозв'язку, переваги, недоліки).
2. Призначення та основні тактико-технічні характеристики терміналу супутникового зв'язку Тоoway.

Заключна частина

Викладач доводить ступінь досягнення мети заняття. Зазначає недоліки у підготовці курсантів (студентів). Оголошує оцінки. Відповідає на запитання. Ставить завдання студентам на самостійну підготовку: підготовка до групового заняття №4.

Розробив
Старший викладач
кафедри загальновійськових дисциплін

Геннадій ЗМІВСЬКИЙ

Методична розробка
обговорена і схвалена на засіданні кафедри.
Протокол від _____ № _____